

Kemikaali ohutuskaart

vastavalt EC Direktiivile 1907/2006

PROSARO

Koostamise kuupäev: 03.09.2010

1. TOIMEAINE/VALMISTISE JA TOOTJA IDENTIFITSEERIMINE

Toote nimi: PROSARO
Toote kood (UVP): 05676428
Kasutusala: fungitsiid

Tootja: Bayer CropScience AG
Alfred-Nobel-Straße 50
40789 Monheim
Germany

Telefon: +49(0)69-305-5748
Faks: +49(0)69-305-80950
Vastutav osakond: Material and Transport Safety Management
+49(0)69-305-82369/12588

Kohalik hädaabi number: 112

Esindaja Eestis: Bayer OÜ
Bayer CropScience
Lõõtsa 2
Tallinn
Telefon: +372 51 66 215
Faks: +372 655 8566

2. OHTLIKKUS

Riskilaused inimesele ja keskkonnale:

Võimalik loote kahjustamise oht.

Ärritab nahka.

Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.

3. KOOSTIS/INFORMATSIOON KOOSTISAINETE KOHTA

Kemikaal sisaldab:

Emulsioonikontsentraat (EC)
Protiokonasool 125g/l, tebukonasool 125 g/l

Ohtlikud koostisained:

Kemikaali nimetus	CAS-Nr. / EINECS-Nr.	Ohutunnused	Riskilaused	Kontsentratsioon [%]
Protiokonasool	178928-70-6	N	R51/53	16,30
Tebukonasool	107534-96-3 4036402	Xn, N	R22, R51/53, R63	12,70
N,N-dimetüüldekaanamiid	14433-76-2	Xn	R22, R38,	> 10,00

	238-405-1		R41	
--	-----------	--	-----	--

R-ja ohulausete kogutekst on toodud punktis 16.

4. ESMAABI

Üldinformatsioon:

Viia kannatanu ohutsoonist eemale. Teadvusekaotuse ohu puhul, asetada/ transportida stabiilses, külili asendis. Eemaldada otsekohe preparaadiga kokkupuutunud või läbiimbunud riided ning kahjutustada ohutult.

Sissehingamisel:

Viia kannatanu värske õhu kätte, hoida soojas ja lasta puhata. Pöörduda koheselt arsti poole.

Kokkupuutel nahaga:

Pesta koheselt rohke vee ja seebiga, võimalusel polüetüleenglükool 400-ga. Lõpuks loputada veega. Nahaärrituse tekkimisel ja püsimisel pöörduda arsti poole.

Silma sattumisel:

Loputada silmi otsekohe rohke veega, ka silmalaugude alt, vähemalt 15 min. Eemaldada kontaktläätsed (kui on) esimese 5 min järel ning jätkata loputamist. Pöörduda kohe silmaarsti poole.

Allaneelamisel:

Loputada suud. Mitte esile kutsuda oksendamist. Pöörduda koheselt arsti poole.

Informatsioon arstile:

Ravi sümptomaatiline.

Kemikaali allaneelamise korral võib maoloputust teha ainult kuni 2 tunni möödumisel õnnetusest. Manustada aktiveeritud sütt ja Na-sulfaati.

5. TEGUTSEMINE TULEKAHJU KORRAL

Sobivad kustutusvahendid:

piserdatav veejuga
alkoholikindel vaht
kuiv kemikaal
kustutuspulber CO₂

Spetsiifilised ohud kustutustööde ajal:

Tulekahju puhul võivad eralduda järgmised gaasid:

vesinikkloriid (HCl)
vesiniktsüaniid (vesiniktsüaniidhape)
süsinikmonooksiid (CO)
vääveldioksiid (SO₂)
lämmastikoksiidid (NO_x)

Tuletõrjujate kaitsevahendid:

Tulekahju ja/või plahvatuse korral vältida suitsu ja udu sissehingamist.
Kanda kompaktselt hingamisaparaati.

Lisainformatsioon:

Koguda mahavalgunud kustutusmaterjal.
Vältida tulekahju kustutusvee sattumist veekogudesse ja kanalisatsiooni.

6. ÕNNETUSE VÄLTIMISE ABINÕUD

Isikukaitsemeetmed:

Vältida kokkupuudet mahavalgunud kemikaaliga või kemikaaliga saastunud pindadega.
Kanda isikukaitsevahendeid.

Keskkonnakaitse meetmed:

Takistada preparaadi sattumist pinnasesse ja pinna- või põhjavette ning kanalisatsiooni.

Saastuse likvideerimise meetmed:

Koguda mahavalgunud kemikaal absorbeerivate materjalidega (nt liiv, silikageel, happeline või universaalne sidusaine, saepuru).
Puhastada põrandad ja teised saastunud pinnad põhjalikult, järgides keskkonnakaitsenõudeid.
Kühveldada mahavalgunud materjal kindlalt suletud vastavalt märgistatud konteinerisse ja viia ohtlike jäätmete kogumiskohta.

Lisainformatsioon:

Informatsioon ohutu käitlemise kohta – vt punkt 7
Informatsioon isikukaitsevahendite kohta – vt punkt 8
Informatsioon jäätmekäitluse kohta - vt punkt 13.

7. KÄITLEMINE JA HOIUSTAMINE**Käitlemine**

Ohutu käitlemise nõuded:

Kasutada ainult nõuetekohase väljatõmbeventilatsiooniga ruumides.
Suletud pakendite/konteinerite käitlemisel erinõuete rakendamine ei ole vajalik, järgida asjakohaseid käitlemise eeskirju.
Tagada piisav ventilatsioon.

Hoiustamine

Nõuded hoiuruumidele ja pakenditele:

Säilitada ainult originaalpakendis.
Hoida pakend tihedalt suletuna kuivas, jahedas, hästiventileeritavas ruumis.
Vältida kõrvaliste isikute ligipääsu kemikaalide hoiuruumile.

Üldised säilitusnõuded:

Hoida eemal toiduainest, joogist ja loomasöödast.

Temperatuuritaluvus	minimaalne	maksimaalne
	-10 °C	35 °C

Sobivad materjalid:

HDPE (suure tihedusega polüetüleen)

8. MÕJU INIMESELE, ISIKUKAITSEVAHENDID**Töökoha kontrolli parameetrid**

Komponendid	CAS-Nr.	Kontrolli parameetrid	Täiendatud	Alus
Protiokonasool	178928-70-6	1,4 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*
Tebukonasool	107534-96-3	0,2 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*

*OES BCS: Internal Bayer CropScience "Occupational Exposure Standard"

Isikukaitsevahendid

Tavalisel käitlemisel ja kasutamisel järgige kasutusjuhendi nõudeid. Muudel juhtudel kehtivad alljärgnevad soovitusel:

Hingamisteede kaitse: Lahtises pakendis oleva kemikaali käitlemisel ning kui on nahaga

	kokkupuute oht: Kanda orgaaniliste aurude ja gaasifiltermaskiga respiraatorit (kaitsefaktor 10), mis vastab EN140 tüüp A-le või samaväärsele.
Käte kaitse:	Kanda CE-markeeringuga (või samaväärseid) nitril-kummikindaid (minimaalne paksus 0,40 mm). Kemikaaliga määratud kindad pesta. Kui on määratud kinnaste sisepind, kindad on läbikulunud või kui välispinda ei ole võimalik kemikaalist puhastada, kahjutustada. Pesta käsi alati enne sööki, suitsetamist või tualeti kasutamist.
Silmade kaitse:	Külgkaitsega kaitseprillid, tüüp EN166 (kasutusala 5 või samaväärne)
Naha ja kehapiirkondade kaitse:	Kanda standardset kaitseriietus ja –ülikonda tüüp 6. Võimalusel kanda alati 2 kihti rõivaid. Polüester/puuvill või puuvillased alusriided on soovitatavad kanda kemikaalikindla kaitseriietuse all ning tuleb regulaarselt professionaalselt pesta. Kui kaitseülikond on märgunud, ülepritsitud või märkimisväärselt määratud kemikaalist, puhastada niihästi kui võimalik, eemaldada seejärel ettevaatlikult ja kahjutustada ohutult vastavalt valmistaja soovitustele.
Hügieenimeetmed:	Vältida kemikaali sattumist nahale, silma ja riidele. Hoida tööriided eraldi. Pesta käed enne töövaheaega ja kohe peale kemikaali kasutamist. Eemaldada kemikaaliga läbiimbenud ja määratud rõivad koheselt ning puhastada need hoolikalt enne järgmist kasutamiskorda. Rõivad, mida ei õnnestu puhastada, tuleb hävitada (põletada).

9. FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

Välimus

Olek, vorm	Vedelik, selge
Värvus	Tumekollane
Lõhn	Aromaatne

Ohutusandmed

pH	5 - 7 1% lahuse korral (23 °C)
Leekpunkt	> 148 °C
Tihedus	ca. 0,98 g/cm ³ temperatuuril 20 °C
Lahustuvus vees	Emulgeeruv
Viskoossus, dünaamiline	49,9 mPa.s temperatuuril 20 °C
Pindpinevus	29,1 mN/m temperatuuril 20 °C

10. STABIILSUS JA REAKTSIOONIVÕIME

Ohtlikud reaktsioonid:	Nõuetekohasel käitlemisel ja säilitamisel ohtlikke reaktsioone ei teki. Soovitatud säilitustingimustel stabiilne.
------------------------	--

11. TOKSIKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Akuutne oraalne toksilisus	LD50 (rott) >2.500 mg/kg
----------------------------	--------------------------

Akuutne inhalatiivne toksilisus:	LC50 (rott) >5,153 mg/l Toimeaeg: 4 h
Akuutne dermaalne toksilisus	LD50 (rott) > 4,000 mg/kg
Nahaärritus	Ärritab nahka (küülik)
Silmade ärritus	Ei ärrita silmi (küülik)
Ülitundlikkus	Ei tekita ülitundlikkust (merisiga) OECD Test Guideline 406.

12. ÖKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Ökotoksikoloogiline mõju

Toksilisus kaladele	LC50 (vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)) 3,94 mg/l Mõju kestus: 96 h
Toksilisus vesikirbule	EC50 (vesikirp (<i>Daphnia magna</i>)) 8,8 mg/l Mõju kestus: 48 h
Toksilisus vetikatele	IC50 (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>) 9,5 mg/l Mõju kestus ja kasvukiirus: 72 h

13. JÄÄTMEKÄITLUSE VIIS

Kemikaal

Preparaat viia vastavalt märgistatud konteineris ohtlike jäätmete käitlejale vastavalt Eesti Vabariigis sätestatud eeskirjadele.

Kahjutustavad pakendid

Pakendid, mis sisaldavad preparaadi jääke, kahjutustatakse kui ohtlikud jäätmed.

Kasutamata toote jäätmeklass:

020108 agrokemikaali jäätmed, mis sisaldavad ohtlikke aineid

14. VEONÕUDED

ADR/RID/ADNR

UN-Nr	3082
Märgistus	9
Pakendi grupp	III
Ohuklass.	90
Toote kirjeldus	UN 3082 KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S. (TEBUKONASOOLI, PROTIOKONASOOLI LAHUS)

IMDG

UN-Nr	3082
Klass	9
Pakendi grupp	III
EmS	F-A , S-F
Merevee saastaja	Merevee saastaja
Toote kirjeldus	KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S. (TEBUKONASOOLI, PROTIOKONASOOLI LAHUS)

IATA

UN-Nr	3082
Klass	9
Pakendi grupp	III

15. REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID

Kemikaal on klassifitseeritakse ja märgistatakse vastavalt EC Ohtlike Valmististe Direktiivile 1999/45/EC.

Klassifikatsioon:

Klassifitseeritakse kui ohtlik valmistis.

Etiketile märgitavad ohtlikud komponendid/toimeained:

- Protiokonasool
- Tebukonasool
- N,N-dimetüüldekaanamiid

Sümbolid

Xn	Kahjulik
N	Keskkonnaohtlik

R-laused

R38	Ärritab nahka.
R51/53	Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
R63	Võimalik loote kahjustamise oht.

S-laused

S35	Kemikaal ja pakend tuleb jäätmetena hävitada ohutult..
S36/37	Ärritab silmi ja hingamiselundeid.
S57	Keskkonnasaaste vältimiseks kasutada sobivat pakendit.

Lisamärgistus:

Vältimaks ohtu inimesele ja keskkonnale tuleb järgida kasutusjuhendi nõudeid.

Täiendav teave:

WHO-klassifikatsioon: III (kergelt kahjulik)

16. MUU INFORMATSIOON

Muu teave:

Punktis 3 toodud R-lausetes sisu:

R22	Kahjulik allaneelamisel.
R38	Ärritab nahka.
R41	Silmade kahjustamise tõsine oht.
R51/53	Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
R63	Võimalik loote kahjustamise oht.

Käesolev Ohutuskaart on koostatud järgides Regulatsioon (EC) 1907/2006 juhiseid. Ohutuskaart täiendab preparaadi kasutusjuhendit, kuid ei asenda seda. Kemikaali ohutuskaardis esitatud informatsioon põhineb selle koostamise hetkel olemasolevatel teadmistel. Kasutajatel palutakse meeles pidada, et kemikaali kasutamine muul, kui selleks ettenähtud viisil, võib olla ohtlik. Ohutuskaardis esitatud teave on kooskõlas EEC seadusandlusega. Kemikaali kasutamisel Eesti Vabariigis järgida Eesti Vabariigis kehtivat seadusandlust kemikaalide ohutu käitlemise, hoiustamise, kahjutustamise jm kohta.